احکام و تعالیم فردی - فقر و غَنا - فقرا و اغنیاء

حضرت بهاءالله

فقر و غنا - فقرا و اغنیاء

حضرت بهاءالله:

1 - " یا ابن الوجود أن یمسّک الفقر لا تحزن لأنّ سلطان الغنی ینزل علیک في مدی الأیّام ومن الذّلّة لا تخف لأنّ العزّة تصیبک في مدی الزّمان " (کلمات مکنونه عربي، 53)

2 - " یا ابن الإنسان أنفق مالي علی فقراتي لتنفق في السّماء من کنوز عزّ لا تفنی وخزائن مجد لا تبلی ولکن وعمري إنفاق الرّوح أجمل لو تشاهد بعیني " (کلمات مکنونه عربي، 57)

3 - " یا ابن الرّوح لا تفتخر علی المسکین بافتخار نفسک لأنّي أمشي قدّامه وأراک في سوء حالک وألعن علیک إلی الأبد " (کلمات مکنونه عربي، 25)

4 - " یا ابن الإنسان لا تحرم وجه عبدي إذا سألک في شيء لأنّ وجهه وجهي فانجل منّي " (کلمات مکنونه عربي، 30)

5 - " لا تحرموا الفقراء عمّا أتاکم الله من فضله وإنّه یجزی المنفقین ما أنفقوا إنّه ما من إله إلّا هو له الخلق والأمر یعطي من یشاء ویمنع عمّن یشاء وإنّه لهو المعطي البادل العزیز الکریم " (سورة البیان، ص ١١٤ج ٤ آثار قلم اعلی)

6 - " أن یا ملأ الأغنیاء إن رأیتم من فقیر ذي متربة لا تفروا عنه ثم اقعدوا معه واستفسروا منه عمّا رشّح علیه من رشحات أبحر القضاء تالله في تلک الحالة یشهدنّکم أهل ملأ الأعلی ویصلّینّ علیکم ویستغفرنّ لکم ویذکرنّکم ویمجدنّکم بألسن مقدّس طاهر فصیح " (سورة البیان - ص ١١٥ ج ٤ آثار قلم اعلی)

7 - " خذوا الإعتدال هذا ما أمرکم به الغنيّ المتعال في کتاب کریم أن أنفقوا یا مظاهر هذا الإسم ومطالعه علی الّذین تجدونهم علی فقر مبین قل إیّاکم یا أهل الغنی أن یمنعکم لفظ المبین عن الإنفاق في سبیل الله ربّ العالمین قل لعمر الله لا یحتقر أحد بالفقر عند ربّه بل یزداد لو یجد من الصّابرین " (ص ١٦٠ ج ٣ امر و خلق)

8 - " لا تحرموا الفقراء عمّا أتاکم الله من فضله إنّه یعطیکم ضعف ما عندکم إنّه لهو المعطي الکریم "

(لوح ناپلئون ص ١١١ الواح ملوک)

9 - " يا ملأ الأغنياء إن رأيتم فقيرا لا تستكبروا عليه تفكّروا فيما خلقتم منه قد خلق كلّ من ماء مهين "

(لوح ناپلئون - ص ۱۱۲ الواح ملوک)

10 - " ای پسران تراب اغنیا را از ناله سحرگاهی فقرا اخبار کنید که مبادا از غفلت بهلاکت افتند و از سدره دولت بی نصیب مانند . الکرم والجود من خصالي فهنيئا لمن تزيّن بخصالي" (کلمات مکنونه فارسي، 49)

11 - " ای پسر کنیز من در فقر اضطراب نشاید و در غنا اطمینان نباید هر فقری را غنا در پی و هر غنا را فنا از عقب ولکن فقر از ما سوی الله نعمتی است بزرگ حقیر مشمارید زیرا که در غایت آن غنای بالله رخ بگشاید و در این مقام انتم الفقراء مستور و کلمه مبارکه و الله هو الغنّي چون صبح صادق از افق قلب عاشق ظاهر و باهر و هوید و آشکار شود و بر عرش غنا متمکّن گردد و مقرّ یابد " (کلمات مکنونه فارسي، 51)

12 - " ای مغروران باموال فانیه بدنید که غنا سدّیست محکم میان طالب و مطلوب و عاشق و معشوق . هرگز غنی بر مقرّ قرب وارد نشود و بمدینه رضا و تسلیم در نیاید مگر قلیلی . پس نیکوست حال آن غنی که غنا از ملکوت جاودانی منعش ننماید و از دولت ابدی محرومش نگرداند . قسم باسم اعظم که نور آن غنی اهل آسمان را روشنی بخشد چنانچه شمس اهل زمین را " (کلمات مکنونه فارسي، 53)

13 - " ای اغنیای ارض فقراء امانت منند در میان شما پس امانت مرا درست حفظ نمائید و براحت نفس خود تمام نپردازید "

(کلمات مکنونه فارسي، 54)

14 - " ای فرزند هوی از آلایش غنا پاک شو و با کمال آسایش در افلاک فقر قدم گذار تا خمر بقا از عین فنا بیاشامی "

(کلمات مکنونه فارسي، 55)

15 - " و سالک بعد از ارتقای بمراتب بلند حیرت بوادی فقر حقیقی و فنای اصلی وارد شود و این مرتبه مقام فنای از نفس و بقای بالله است و فقر از خود و غنای بمقصود است و در این مقام که ذکر فقر میشود یعنی فقیر است از آنچه در عالم خلق است و غنی است بآنچه در عوالم حقّ است " (رساله مبارکه هفت وادی - ص ۱۲۹ ج ۳ آثار قلم اعلی)

16 - " ملاحظه ضعفاء لازم و اعانت فقراء از الزام امور لدی الغفور بوده و خواهد بود " (ص ۳٦۷ ج ۳ امر و خلق)

حضرت عبدالبهاء:

1 - " ای بنت ملکوت فقرا و ایتام و عجزه از هر طوائف و ملل را بسیار مکرّم دارید و بی نهایت رعایت کنید . مانند خادم حقیقی خدمت نمائید و آنانرا بزرگوار شمرید و خود را خادم لیل و نهار دانید "

(ص ٦۲ ج ۲ منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء)

2 - " بشما نصیحت مینمایم که بفقراء مهربان باشید محبّت نمائید ، آنها را دستگیری کنید زیرا فقراء دل شکسته اند . اگر شما ها بجهت اغنیاء جان نثاری نمائید گمان میکنند مجبوری است ولی چون بفقراء محبّت کنید از صمیم قلب ممنون و خشنود میشوند لهذا رعایت فقراء واجب است " (ص ۹ - ۲۵۸ ج ۱ بدائع الآثار)

3 - " فقراء هر چند در پیش خلق ذلیل هستند ولی عندالله عزیزند فقراء امانت خداوندند و کمک بآنها خیلی مقبول . مثل آن میماند که انسان زمین تشنه را سیراب کند و یا آنکه داروئی اعظم به علیل بخشد " .

(از خطابه مبارک ص ٤ - ۳۵۳ گنجینه حدود و احکام)

4 - " فقیر صابر بهتر از غنی شاکر است امّا فقیر شاکر بهتر از فقیر صابر است و بهتر از همه غنی منفق است که از امتحان خالص مانده و سبب آسایش نوع انسان گشته . با آنکه شکر سبب ازدیاد نعمت است ولی کمال شکر بانفاق است و مقام انفاق اعظم مقامات . اینست که میفرماید لن تنالوا البِرّ حتّی تنفقوا ممّا تحبّون () "

(ص ۱۸۵ ج ۱ بدائع الآثار - () آیه ۸٦ سوره آل عمران)

5 - " اغنیا مواسات بفقرا کنند و انفاق بر فقراء نمایند ولی میل و اختیار خویش نه آنکه فقراء اغنیاء را اجبار نمایند "

(ص ۲۵۸ ج ۳ امر و خلق)

6 - " باید قوانین و نظاماتی گذارد که جمیع بشر براحت زندگانی کنند یعنی همچنانکه غنی در قصر خویش راحت دارد و بانواع موائد سفره او مزیّن است فقیر نیز لانه و آشیانه داشته باشد گرسنه نماند تا جمیع نوع انسان راحت یابند . امر تعدیل معیشت بسیار مهمّ است و تا این مسأله تحقّق نیابد سعادت برای عالم بشر ممکن نیست " (ص ۳٤۰ ج ٤ امر و خلق)

7 - " جایز نیست که بعضی در نهایت غنا باشند و بعضی در نهایت فقر . باید اصلاح کرد و چنان قانونی گذاشت که از برای کلّ وسعت و رفاهیّت باشد نه یکی بفقر مبتلا و نه یکی نهایت غنا را داشته باشد مثلا شخصی غنی که منتهی غنا را دارد نگذارد شخص دیگر منتهی فقر را داشته باشد مراعات او را بکند تا او هم راحت باشد . این را باید بقوانین اجرا کرد "

(ص ٥ - ۱۳٤ پیام ملکوت)

8 - " فقر و غنا هیچیک فی الحقیقه نه ممدوح و نه مذموم تا نتائج هر یک در هر شخص چه باشد بسا که فقر سبب غنای حقیقی گردد و بالعکس و بسا غناسبب حصول رضای الهی شود و بالعکس ..."

(ص ۷ - ٥٦ ج ۳ منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء)

9 - " عاقبت اهل ثروت حسرت اندر حسرت است مگر توانگری که در امور خیریّه گنج از آستین بیفشاند و در امور مبروره ثروت خویش را مبذول دارد . آن نفوس مبارکه چون کواکب لامعه از افق عزّت ابدیّه بدرخشند "

(ص ۲٤٥ ج ٥ مائده آسمانی ط ۱۲۹ بدیع)

حضرت ولی امر الله:

1 - " ثالث حسن سلوک و مماشات اغنیاست و خضوع بزرگان نسبت بعموم خصوصا با فقراء که گفته‌اند تواضع ز گردن فرازان نکوست . نه تنها ترک تکبّر و تفاخر بلکه فقرا و ضعفا را امانت حقّ دانند و امانت الهیّه را محفوظ و مسرور دارند نه آنکه بآرایش مزید حسرت و ملال آنان گردند . وقتی عالم انسانی رو بترقّی شایسته نهد که رؤسای دنیا در نهایت سادگی زندگی نمایند چندانکه آن طرز زندگی برای عموم رعایا نیز سهل الحصول شود و فقرا را مسرور نماید نه ملول زیرا زندگی ساده و ترک تکبّر و آرایش هر صعوبتی را سهولت بخشد و ظلم و اعتساف را بعدل و انصاف مبدّل کند و عالم را از احتیاجات شدیده برهاند . پس سزاوار آن است که احبّای حقّ فعلا سرمشق دیگران شوند و جدّا بر تعدیل اوضاع زندگی برخیزند "

(ص ٦٨ ج ۳ توقیعات مبارکه - ٤٨ - ۱۹۲۲)

2 - " و نیز از وظایف محفل اعانه و دستگیری ضعفا و عجزا و فقرا و ایتام و ارامل از یار و اغیار است "

(ص ۱۲۸ ج ۱ توقیعات مبارکه)

3 - " در خطاب بمحفل روحانی میفرمایند : " باید دقیقه ای در تفقّد و ملاطفت و مساعدت و رسیدگی باحوال منکوبین و مظلومین و عجزاء و محتاجین از یار و اغیار اهمال ننمایند و غفلت نکنند "

(ص ۱۸۱ ج ۱ توقیعات مبارکه ۲٦ - ۱۹۲۲ بدیع)